

SZEMLE: KONFERENCIA-BESZÁMOLÓK

BELOVÁRI ANITA

A felnőttképzés perspektívái – Nemzetközi Konferencia

A felnőttképzés előtérbe kerülésének hazai oka a rendszerváltozás óta a piactudás és a demokratikus társadalom fejlődésének humánpolitikai feltételéből következett. A piactudás felértékeli az iskolai végzettséget és a szakképzettséget. A foglalkoztatottsági adatokból és folyamatokból kimutatható összefüggés létezik a tartós foglalkoztatás és a végzettség-képzettség között, továbbá meghatározható egy olyan képzettségi-szakképzettség szint, amely a munkavállaló felnőttek számára az egész életpályán át viszonylag biztonságos foglalkoztatási, tanulási feltételt biztosít. Ebből következően a képzési rendszerrel szemben hosszú távú társadalmi elvárások tűzhetőek ki mind az iskolaköteles, mind a felnőtt, munkaképes korosztályok vonatkozásában. Ezeknek a céloknak a megvalósulásáról a szakemberek időről időre konferencián számolnak be.

A Kaposvári Egyetem – a Felnőttképzési Tanszék bábáskodásával – 2010. szeptember 17-én rendezte meg *A felnőttképzés perspektívái* című nemzetközi konferenciáját.

A konferencia a TÁMOP-4.2.3-08/1-2009-0016-as azonosítójú pályázati forrásból a „*A Kaposvári Egyetem tudásbázisának innovatív hasznosítása a kutatói bázis utánpótlása, valamint a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztése érdekében*” projekt keretében valósulhatott meg. A konferencia első alkalommal, de a szervezők szándéka szerint nem utoljára került megrendezésre. A rendezők célja volt a felnőttképzéssel foglalkozó hazai és határainkon túli intézményekkel, társaságokkal, műhelyekkel való kapcsolat megteremtése, fenntartása; módszereik, eredményeik, tapasztalataik megismerése; valamint ezen a területen oktatók, kutatók, PhD-hallgatók, pedagógusok, andragógusok számára előadói és publikációs lehetőség biztosítása.

A prezentációs előadások betekintést adtak a különböző szervezeteknél folyó felnőttképzési projektek, modellek, módszerek, eredmények megvalósulásába. A plenáris előadásokat neves hazai, a felnőttképzés területén kiemelkedő szerepet vállaló professzorok, szakértők tartották. Előadásaik széles spektrumon érintették korunk kihívásait és az azokra adható válaszokat, illetve áttekintést nyújtottak arról, hogyan lehet a változó társadalmi-gazdasági viszonyok között a felnőttképzésben olyan szakembereket képezni és alkalmazni, akik – figyelembe véve

a motivációkat, a tanulási nehézségeket, az előzetes tudást – a felnőttoktatásban résztvevők boldogulását szolgálják.

Prof. Dr. Koltai Dénes, a Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Karának dékánja *A szociálandragógia, mint lehetséges alternatíva* címmel az andragógia határainak további kiterjesztési lehetőségeiről tartotta expozéját, amelyben a szociális tanulás jelentőségét hangsúlyozta. Ismertette a felnőttképzés folyamatosan formálódó rendszerében a szociálandragógia elhatárolásának elméleti alapjait és gyakorlati jelentőségét. *Dr. Zachár László PhD*, a Nemzeti Felnőttképzési és Szakképzési Intézet főigazgató-helyettese a magyarországi felnőttképzés fejlődését taglalta. Előadásában rámutatott a nehézségekre, amelyek abból adódnak, hogy a felnőttképzési szervezetek többnyire nem tartják feladatuknak a változásokról, eredményekről jelzést adni. A változásokhoz pedig sokszor a szakemberek is prekoncepciókkal viszonyulnak. Így nehéz az innováció.

Borosán Bea felnőttképzési szakértő a Felnőttképzési Szakértők Országos Egyesületének képviselőjeként szólalt fel a plenáris ülésen. Előadásában a felnőttképzésben alkalmazható előzetes tudás mérésének és beszámíthatóságának jelentőségét hangsúlyozta. Beszélt a kompetenciamérések fontosságáról, a magyarországi kompetenciamérő csomagok kidolgozottságának jelenlegi állapotáról.

Szintén Pécsről érkezett *Fodor Imréné*, a Pécsi Regionális Képző Központ igazgatója. Előadásának címe *A felnőttképzés minősége, hatékonysága munkaerő-piaci, gazdasági aspektusból* volt. A munkaerő-piaci felnőttképzés eredményességi, hatékonysági problémáinak vázolója és elemzése kapcsán kiemelte a felnőttképzés túlzott kínálat-vezéreltségét.

A konferencia programja a szekciókban folytatódott. A közel 40 előadó 6 szekcióban mutathatta be kutatásainak eredményét, többek között felnőttképzési, felsőoktatási és egyéb művelődési intézmények képviselőjeként, de andragógus hallgatók is lehetőséget kaptak az ismerkedésre a tudományos nyilvánossággal.

Az első szekció *Folyamatosság és innováció a felnőttképzés elméletében és történetében* címmel gyűjtötte össze az előadásokat. Két történeti előadás a reformkort, illetve a két világháború közötti időszakot taglalta, a megszólalások többsége azonban a jelenkori problémákat vizsgálta jogi, informatikai-pedagógiai, illetve gyakorlati aspektusból.

A második szekcióban *A Felnőttképzés a gyakorlatban* témája állt a középpontban. A közönség hallhatott a szakmai vizsgálatairól reflexióiról, a re-integrációs program felnőttképzési tanulságairól, a felnőttképzési minőségirányításról, ugyanakkor személyesebb tapasztalatok elemzéseiről is: így a felnőttkori tanulás adta örömeleményről, a coaching új típusú módszeréről, avagy a „megértés-élményről”.

A harmadik szekció a felnőttképzésben szerepet vállaló kulturális intézmények kérdéskörét járta körbe. Elsősorban a népművelési hagyományban régóta fon-

tos munkát végző múzeum játszott főszerepet az előadók témaválasztásában, de meglepő módon az óvoda és a közoktatás is terítékre került, a speciális feladatokra felkészített pedagógusok oldaláról közelítve.

A negyedik szekció a felnőttképzés nemzetközi gyakorlatára nyújtott kitekintési lehetőséget. A legújabb, határokon is túlmutató gyakorlati módszerek kerültek bemutatásra. Több előadás is foglalkozott a validációs rendszerekkel, de érdekes beszámolót hallhattunk például a Leonardo da Vinci programban szervezett tanártovábbképzésekről is, amelyek az internetes lehetőségek gyakorló tanárokhoz való közelítését célozták meg.

Az ötödik volt a hallgatói szekció. Öröndetes tény, hogy a fiatal, még az oktatásban résztvevő leendő szakemberek milyen széles spektrumban foglalkoznak a felnőttképzés témakörével. Érintették a felnőttek tanulási motivációit, az önismereti kurzusok problémáját a felsőoktatásban, valamint a felnőttképzés hatásait a társadalmi nemekre a posztmodern társadalomban is. A fogyatékosággal élők képzése és a munkaerő-piaci folyamatok megtámogatása felnőttképzési eszközökkel szintén érdekes kérdésfelvetéseknek bizonyultak.

A hatodik, angol nyelvű szekcióban a posztgraduális továbbképzéseket és a felnőttképzés új irányát (Learning for living) érintették.

A konferencia sikerrel zárult, jelezve, hogy a felnőttképzés témakörében számos téma vár még feldolgozásra, számos kutató vállalkozik szívesen arra, hogy eredményeit a szélesebb közönség elé tárja. Így a szervezőbizottság abban a reményben zárta a rendezvényt, hogy a konferencia sorozattá alakulhat, és még sokáig szolgálhat fórumul a felnőttképzést kutatási területül választó szakembergárda számára. És hogy mindez az egyetem kapuin kívül is visszhangra találjon, biztosítja a hamarosan megjelenő lektorált konferenciakötet, amelyben – a szerkesztőbizottság nagy örömeire – a konferencián résztvevő majd minden előadó képviselteti magát a témát és a rendezvényt megtisztelő igényes tanulmányokkal.